

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-06-17
Besvaras senast
2022-06-22 kl. 12.00

Till kulturminister Jeanette Gustafsdotter (S)

2021/22:1742 Fri skyltning i valrörelsen

När valobservatörer är ute och granskar enskilda länder i OSSE:s regi tittar man bland annat på om valen är rättvisa och om alla partier oavsett storlek har möjlighet att få göra sin röst hörd. Detta är en bra princip, men tyvärr ser vi att allt fler kommuner i Sverige har börjat begränsa partiernas möjligheter att bedriva valrörelse. Denna begränsning sker på lite olika sätt.

I en del kommuner tar man beslut om att det inte är tillåtet att sätta upp affischer på lyktstolpar. Ofta motiveras detta med att det ser stökigt ut och att man har en majoritet för att dessa platser inte ska användas. En annan alltmer vanlig begränsning är att man nekar partier att använda den kommunala marken och i stället styr affiseringen till ett fåtal platser. Även här motiveras det ofta med att det ser stökigt ut och att man har en majoritet för denna linje.

I båda dessa fall finns ett antal demokratiska problem. Det första och kanske viktigaste problemet är att det är de partier som för tillfället sitter med i en beslutande församling som bestämmer förutsättningarna för en eller flera utmanare. Om det till exempel växer fram ett lokalt parti som önskar etablera sig har det ingen möjlighet att påverka dessa beslut, då det helt enkelt inte är med när beslutet tas.

En annan invändning är att det finns stora ekonomiska skillnader mellan stora och små partier. Begränsar de större partierna de mindre partierna ifrån att kunna affischera på kommunal, regional eller statlig mark innebär det i praktiken att mindre partier inte får samma möjligheter som de större partierna att bedriva valrörelse. Skyltar är en billig reklammetod som ger mindre partier chansen att kompensera sämre ekonomi med mer ideella timmar.

På den statliga marken är det länsstyrelsen som ansvarar för affisivering, och de fattar ett generellt beslut där man får använda marken men i enlighet med de regler som polis och trafikverk sätter upp avseende trafiksäkerhet med mera. Detta är en princip som borde gälla för all offentlig mark.

De partier som är registrerade och deltar i val bör ha möjlighet att affischera på lyktstolpar samt kommunal, regional och statlig mark i enlighet med de begränsningar som finns på grund av trafiksäkerhet eller annan skyddande reglering som hanteras av Trafikverket, länsstyrelsen eller polisen.

Jag vill med anledning av ovanstående fråga kulturminister Jeanette Gustafsdotter:

Hur ser ministern på att allt fler kommuner begränsar möjligheten för nya eller mindre partier att delta i val på ett likvärdigt sätt, och avser ministern vidta några åtgärder på området?

.....

Magnus Jacobsson (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch